

Spojená škola Školská 447/2 Turčianske Teplice
Gymnázium Mikuláša Galandu Horné Rakovce 1440/29

Prijímacie konanie šk. rok 2020/2021 – štvorročná forma štúdia

Test zo slovenského jazyka a literatúry

Variant B

Kód žiaka:.....

Dátum:..... Súčet bodov: .....

Milý/á žiak/žiačka,

teší nás, že ste sa pri výbere školy rozhodli pre našu školu, na ktorej chcete stráviť nasledujúce štyri roky završené maturitou. Chýba vám k tomu už len jeden krok – úspešne zvládnuť prijímaciu skúšku.

- Pri vypracovaní testu smiete používať perá s modrou alebo čiernou náplňou.
- Test pozostáva z pravopisného cvičenie a tridsiatich štyroch úloh.
- Pozorne si prečítajte zadania.
- Zo štyroch možností a), b), c), d) je správna vždy iba jedna odpoveď.
- Odpovede sa krúžkujú. Ak sa pomýlite, krúžok prečiarknite a zakrúžkujte inú, správnu možnosť.
- Odpovede píšete priamo do testu.

Začnite pracovať, až keď dostanete pokyn.

Želáme vám veľa šťastia

Ukážka č. 1

Svet stráca svojich géniov.

Július Caesar je mŕtvy, Shakespeare je mŕtvy, Napoleon je mŕtvy, Abraham Lincoln je mŕtvy
a ani ja sa necítim najlepšie...

Mark Twain

Brezina, J.: Aforizmy. Východoslovenské vydavateľstvo, Košice 1988

1. Uvedený výrok je:

- A) epitaf
- B) epigram
- C) aforizmus
- D) anekdota

2. K žánrom lyriky nepatrí:

- A) báseň, pieseň
- B) óda, elégia
- C) epická báseň, evergreen
- D) lyrizovaná próza, poviedka

3. Čo neplatí o sylabickom veršovom systéme?

- A. je založený na rovnakom počte slabík vo verši
- B) nemá rým a rytmus
- C) má (združený) rým
- D) používali ho štúrovci

4. Pomenuj umelecké prostriedky *rýchly st'a blesk, počúvame Elán, mraky plačú.*

- A) prirovnanie, personifikácia, metafora
- B) prirovnanie, metonýmia, personifikácia
- C) prirovnanie, personifikácia, metonýmia
- D) prirovnanie, metafora, personifikácia

5. Vonkajšiu kompozíciu básne tvoria:

- A) nadpis, verše, strofy
- B) názov, odseky, kapitoly
- C) obrazy, výstupy, dejstvá
- D) nadpis, verše, odseky

Ukážka 2

Ludo Zúbek: Jar Adely Ostrolúckej

Prišla zásielka od Štúra. Okrem Štúrovho listu, písaného po nemecky, adresovaného osvietenej panej, prišiel aj balík novín. Všetky čísla Slovenských národných novín i Orla tatranského. Adelkina radosť nebola o nič menšia než radosť moja. Najvzrušujúcejšie na celej veci bolo, že Štúr napísal sám od seba.

- Rozprávaj mi niečo o ňom, Evka! – povedala Adelka. Nevyslovila jeho meno. Nemusela. Keď v prvé dni ustavične spomínala baróna, myslela pri tom na Štúra. Vedela som: ak mám rozprávať o ňom, tak to môže byť len o Štúrovi. Chcela som, aby ho Adelka videla tak, ako som ho videla ja. Rozprávala som Adelke, ako Štúr vedel oduševniť mladých študentov, čo prišli do Prešporka zo všetkých kútov Slovenska – mnohí ešte nevedomí. Štúr vedel dať všetkým spoločný cieľ.

Keď som skončila, obidve sme sa odmlčali. Adelka odrazu zišla po schodoch do zelenej izby, kde mali klavír. Zo strún zaznel zvuk nesmierne lahodný. Čosi nevýslovne sladké vychádzalo spod jej prstov. Neviem, ako dlho trvalo očarenie, aké som dovtedy v živote nepoznala. V tú noc som po prvý raz nazrela do Adelkinej duše. A objavila som tam čosi, k čomu by sa Adelka vtedy ani za svet nebola priznala: že Štúr na ňu zapôsobil hlbšie než jej doterajší citelia. Darmo sa pretvarovala, oči ju prezradili.

6. Témou ukážky č. 2 je:

- A) zásielka balíka novín
- B) tajná láska Adely k Štúrovi
- C) cvičenie hry na klavíri
- D) činnosť L. Štúra

7. Kto je rozprávačom príbehu?

- A) Štúr
- B) Adelka
- C) Evka
- D) autor

8. Ktorý slohový postup a jazykový štýl je použitý v ukážke?

- A) rozprávací slohový postup, hovorový štýl
- B) opisný slohový postup, umelecký štýl
- C) rozprávací slohový postup, umelecký štýl
- C) informačný slohový postup, hovorový štýl

9. Adelkina radost': pre podčiarknuté slovo platí:

- A) podstatné meno, ženský rod, sr., N, matkin
- B) vzťahové prídavné meno, ženský rod, sg., A, matkin
- C) podstatné meno, ženský rod, sg., G, žena
- D) privlastňovacie prídavné meno, ženský rod, sg., N, matkin

10. Čo znamená slovné spojenie *vedel oduševnit' mladých študentov* v texte?

- A) vedel pekne rozprávať
- B) nasmeroval študentov k národným cieľom
- C) ovládal viacero cudzích jazykov
- D) poznal veľa študentov

11. Pomenujte umelecké prostriedky *bolo to ako šumenie splavu v letnej noci, nazrela do Adelkinej duše*.

- A) prirovnanie, metafora
- B) personifikácia, metafora
- C) prirovnanie, metonýmia
- D) prirovnanie, personifikácia

12. Zámená *mi*, *o ňom* dajte do základného tvaru.

- A) my ono
- B) ja ona
- C) ja, on
- D) on, my

13. Pomenujte slovné druhy podčiarknutých slov v spojení *spod jej prstov*.

- A) príslovka, prídavné meno
- B) predložka, osobné zámeno

C) príslovka, privlastňovacie zámeno

D) predložka, privlastňovacie zámeno

14. V ktorej vete je sloveso byť plnovýznamové?

A) Môj mladší brat je prvák.

B) Jedlo bolo veľmi chutné.

C) Za dedinou je hustý les.

D) Miško bol v súťaži prvý.

15. Správne vytvorený rozkazovací spôsob od sloviac *mať*, *začať*, *jesť* je v možnosti:

A) maj!, začína!, je!

B) maj!, začni!, jedz!

C) máš!, začni!, jedz!

D) maj!, začni!, jec!

16. Do uvedenej vety doplňte interpunkciu.

Vítame vás v našej škole povedala pani riaditeľka

17. Nesprávne použité predložkové väzby sú vo vetách:

A) Prídem o pol hodiny. Jeho zranenie treba brať do úvahy.

B) Prihlásil sa o slovo ako posledný. Mám talent na hudbu.

C) Gól bol dosiahnutý v súlade s pravidlami. Šoféroval auto pod vplyvom alkoholu.

D) Neprišiel na zápas za chorobu. Za desať minút odchádzame.

18. Vety *Rezala si ich motorovou pilou?*, *Tieto hamburgery sú obrovské!*

A) klesavá, klesavá

B) stúpavá, stúpavá

C) klesavá, stúpavá

D) stúpavá, klesavá

Ukážka 3

HOLUBY

Holuby sú známe tým, že aj z veľkej vzdialenosti vedia nájsť cestu domov. Jeden holub, ktorý bol vycvičený na vojenské účely, preletel dokonca viac než 3 700 km, aby sa dostal domov. To bol dôvod, prečo vedci považovali za niečo veľmi pozoruhodné, keď v roku 1988 vypustili vo Francúzsku 3 000 domácich holubov a takmer žiadnemu sa nepodarilo nájsť cestu domov. V čom bola chyba? Vedci zistili, že jedna z vecí, ktoré pomáhajú holubom správne sa

navigovať, je magnetické pole našej Zeme. V tomto prípade došlo dva dni pred vypustením holubov na povrchu Slnka k obrovskej erupcii žiarenia. Žiarenie síce dočasne, ale vážne narušilo magnetické pole Zeme. Holuby to zmiatlo až do takej miery, že neboli schopné nájsť cestu domov.

(Z knihy: Život je zaujímavý. 15 povzbudzujúcich kapitol zo života)

19. Ktorá z možností nevyplýva z textu č. 3?

- A) Magnetické pole Zeme pomáha holubom vrátiť sa späť domov.
- B) Erupcia na povrchu Slnka spôsobila, že sa holuby nevrátili späť domov.
- C) Vo Francúzsku sa z vypustených domácich holubov nepodarilo nájsť cestu žiadnemu.
- D) Dva dni pred vypustením holubov došlo na povrchu Slnka k erupcii žiarenia.

20. Ktorá z možností vyplýva z ukážky č. 3?

- A) 3 700 domácich holubov vypustili vo Francúzsku a takmer žiadnemu sa nepodarilo nájsť cestu domov.
- B) Jeden z domácich holubov prešiel vojenským výcvikom.
- C) Každý domáci holub dokáže preletieť vzdialenosť viac než 3 700 km.
- D) Žiarenie zo Slnka natrvalo vážne narušilo magnetické pole Zeme.

21. Slovo *holub* sa v singulári skloňuje podľa vzoru:

- A) dub
- B) stroj
- C) hrdina
- D) chlap

22. Slovesá v dokonavom vide sú v možnosti:

- A) myslieť, robiť
- B) prečítať, prepisovať
- C) tancovať, písať
- D) prísť, napiect'

23. Frazeologizmus *to nestojí za reč* znamená:

- A) je to tabu, nehovorí sa o tom
- B) nie je to dôležité
- C) má drahé slová
- D) sústavne rozpráva

24. Ktorá z viet sa od ostatných odlišuje z hľadiska členitosti?

- A) Z neba sa sypal hustý sneh.
- B) Nevedeli si to ani predstaviť.
- C) V hlave mi hučalo už od rána.
- D) Zastavil sa u nás včera večer.

25. Pomenujte spôsob tvorenia slov *zaľúbený, svetovládca, pôvabný*:

- A) skladanie, odvodzovanie predponou i príponou, odvodzovanie príponou
- B) odvodzovanie predponou i príponou, odvodzovanie príponou, skladanie
- C) odvodzovanie predponou i príponou, skladanie, odvodzovanie príponou
- D) odvodzovanie predponou, skladanie, odvodzovanie príponou

26. Rozsiahlejší prehovor jednej osoby v dráme sa nazýva:

- A) prológ
- B) dialóg
- C) monológ
- D) epilóg

27. Uvedené hlásky určte podľa tvrdosti a znelosti.

p - _____
ž - _____

28. Označte vetu, v ktorej majú všetky prídavné mená rovnaký skloňovací vzor.

- A) Rýchly bežec nestačí najrýchlejším.
- B) V sviežom povetrí sa ozývali vlčie náreky.
- C) Jankovo presvedčenie potvrdilo sudcov verdikt.
- D) Na výkrese vymaľoval zajacov úkryt a nezabudol ani na líščí chvost.

29. Ktoré tvrdenie je nesprávne?

- A) Bájky sú autorsky spracované do formy poézie aj prózy.
- B) Bájka je útvaram lyriky.
- C) V bájkach sa využíva alegória.
- D) V bájkach poukazujú autori na vlastnosti ľudí prostredníctvom konania postáv.

30. V uvedenej vete určte všetky vetné členy.

Viacnásobný víťaz v boxe sa rozlúčil s kariérou.

Viacnásobný _____ sa rozlúčil _____
víťaz _____ s kariérou _____
v boxe _____

Ukážka 4

Janko Kráľ: Moja pieseň

Pod jablonkou pávy pásla, tvrdo zaspala,
tvrdo, tvrdo, tvrdulienko, ako tá skala.
Nespi, nespi, holubička, ver obanuješ,
sen je krátky, život dlhý, ver sa oklameš!

Pod jablonkou pávy pásla, tvrdo zaspala,
tvrdo, tvrdo, tvrdulienko, ako tá skala,
očká sivé zažmúrila, jak dve sestričky,
dobrú noc vám už na večnosť, jasné hviezdičky.

Ale líčko, ten raj tichý, pávy obstali,
aby včely a komáre naň nesadali,
by nemohol mesiac hľadiet', bystrá zornička,
by nemohlo ťa vídavať slnko, Hanička.

31. K akému literárnemu druhu patrí ukážka č. 4?

---

32. Pomenujte básnické prostriedky a figúry z ukážky č. 4.

Tvrdo, tvrdo _____ jasné zorničky _____

33. Koľko slabík má podčiarknutý verš ukážky č. 4?

---

34. Zakrúžkujte správnu možnosť. Ukážka č. 4 sa zaraduje k:

- A) populárnym piesňam
- B) ponáškam na ľudovú slovesnosť
- C) piesňam
- D) bájkam

Pravopisné cvičenie. Doplňte i,í/y,ý a chýbajúce písmená:

Pred miliónm__ rokov, keď na __emi žili d__nosaur__, väčšiu časť __urópy pokr__vali les__. K__sl__ dážď unášan__ vetram__ poškodzuje budov__, ničí strom__ a rastliny. Vďaka odvahe tak__ch ľudí, ak__mi boli znám__ moreplavci, niet už dnes na mape sveta veľa biel__ch miest. Cestovateľ z __enátok, Marco Polo, sa dostal v 13. storočí až do Čín__. Medzi prieskumníkov __frickej pevniny patril aj český cestovateľ Emil Holub.

Kľúč správnych odpovedí

2020/2021 štvorročná forma štúdia

Variant B

40 bodov + 10 bodov (pravopisné cvičenie) = **50 bodov**

1. C.....1 b
2. D 1b
- 3 B 1b
4. B.....1b
- 5 A.....1 b
- 6 B 1b
7. C 1b
8. C 1b
9. D.....1b
10. B 1b
11. A 1b
12. C 1b
13. D.....1b
- 14.C .....1 b
15. B .....1 b
16. „Vítame vás v našej škole,“ povedala pani riaditeľka.

Poznámka: žiak získa bod len v prípade, keď do vety správne doplní všetky interpunkčné znamienka

- 1b
17. D .....1 b
  18. D.....1 b

  19. C.....1b
  20. B.....1b
  21. D .....1 b
  22. D.....1 b
  23. B.....1 b
  24. C.....1 b
  25. C.....1b

26. C.....1b

27. p – obojaká, neznelá

ž- mäkká, znelá 2b

Poznámka: žiak získa bod len vtedy, keď správne určí tvrdosť aj znelosť hlásky

28. C.....1b

29. B.....1 b

30. viacnásobný – zhodný prívlastok, víťaz- podmet, v boxe – nezhodný prívlastok

sa rozlúčil – prísudok, s kariérou – predmet v I

.....5b

31. lyrika .....1 b

32. tvrdo, tvrdo – epizeuxa

jasné hviezdičky- epiteton .....2 b

33. 13.....1 b

34. B.....1b

Pravopisné cvičenie.

Pred miliónm i rokov, keď na Zemi žili d inosaur y, väčšiu časť Európy pokr ývali les y. K ysl ý dážd' unášan ý vetram i poškodzuje budov y, ničí strom y a rastliny. Vďaka odvahe tak ých ľudí, ak ými boli znám i moreplavci, niet už dnes na mape sveta veľa biel ych miest. Cestovateľ z Benátok, Marco Polo, sa dostal v 13. storočí až do Čín y. Medzi prieskumníkov africkej pevniny patril aj český cestovateľ Emil Holub.

0-1 chýb=10 bodov, 2 chyby = 9 bodov, 3 chyby = 8 bodov, 4 chyby = 7 bodov, 5 chýb = 6 bodov, 6 chýb = 5 bodov, 7 chýb = 4 body, 8 chýb = 3 body, 9 chýb = 2 body, 10 chýb = 1 bod, 11 chýb a viac = 0 bodov